

مشخصات لایحه

دوره هشتم - سال اول

شماره ثبت:

۱۹۹

شماره چاپ:

۲۵۹

تاریخ چاپ:

۱۳۸۷/۵/۲۲

به نام خدا

اظهاری نظر کارشناسی درباره:

«لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در شورای برق کشورهای

مشترک المنافع»

(اعاده شده از شورای نگهبان)

چکیده

با توجه به تقدیم لایحه «عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در شورای برق کشورهای مشترک المنافع» با شماره ثبت ۱۹۹ و منافع حاصل از عضویت ایران در ابعاد سیاسی، امنیتی و اقتصادی در شورای مذکور، عضویت ایران در این شورا با اصلاحاتی در متن لایحه توصیه می‌گردد.

توضیح کارشناسی

پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز از موقعیت ژئوپلیتیک ممتازی برخوردار شدند و قدرت‌های بزرگ و منطقه‌ای از جمله آمریکا و ترکیه درصدد بودند از خلأ قدرت ایجاد شده حداکثر بهره‌برداری بنمایند و متأسفانه تا اندازه‌ای هم در این زمینه موفق شدند، ولی پس از چند سال تمام کشورهای اتحاد جماهیر شوروی سابق بجز کشورهای لتونی - استونی - لیتوانی گروه CIS یعنی کشورهای مستقل مشترک المنافع تشکیل دادند که در تمام مسائل فنی، اقتصادی - سیاسی با یکدیگر همکاری نمایند که یکی از این تشکلات همین شورای برق کشورهای مستقل مشترک المنافع می‌باشد.

چون عضویت در این کشورها حضور ایران در منطقه را پررنگ‌تر و قوی‌تر می‌کند و در قالب رویکرد سیاست خارجی کلان منطقه‌ای ایران خواهد بود، لذا همکاری با CIS یک مکانیسم منطقه‌ای است که کمک به پیشرفت بیشتر و اثرگذاری جمهوری اسلامی در منطقه را در پی خواهد داشت لذا با توجه به اینکه ایران می‌تواند در شبکه برق منطقه به عنوان یک (Pool) عمل کند و برق روسیه را به دوبی و ترکمنستان را به ترکیه ترانزیت نمایند عضویت در این شورا به نفع جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

نمایندگان دولت در این شورا منحصراً از طرف دستگاه‌های موظف و مشمول در چارچوب قانون معرفی شوند.

بررسی ایرادات شورای نگهبان

۱. ایراد اول شورای نگهبان در خصوص مغایرت مصوبه مجلس با اصل هشتماد قانون اساسی است. توضیح آنکه، براساس اصل هشتماد قانون اساسی «گرفتن و دادن وام یا کمک‌های بدون عوض داخلی و خارجی از طرف دولت باید با تصویب مجلس شورای اسلامی باشد». از آنجا که در مصوبه مجلس، به دولت اجازه داده شده است که به شورای مذکور «کمک» کند، ولی به لزوم اخذ مجوز از مجلس در این مصوبه اشاره نشده، شورا این مصوبه را مغایر اصل هشتماد قانون اساسی اعلام کرده است. برای انجام «کمک» لازم است هر مورد به تصویب مجلس برسد. افزودن عبارت «با رعایت اصل هشتماد قانون اساسی» پس از عبارت «یا کمک» می‌تواند رافع ایراد شورا باشد.

نام دفتر:

مطالعات انرژی،

صنعت و معدن

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۳۱۰۹۲۰۱-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۰/۷/۱۶

۲. ایرادهای دوم و سوم شورای نگهبان، به یکدیگر مرتبط است. ایراد مذکور بر این پایه است الحاق دولت جمهوری اسلامی به موافقتنامه‌ها و کنوانسیون‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس برسد و برای این مهم، لازم است یا سند مؤسس یا نظیر موافقتنامه مربوطه نیز توسط مجلس تصویب شده و به صورت رسمی به منظور اظهار نظر برای شورای نگهبان ارسال گردد. ولی در این مصوبه، این اتفاق نیافتاده و ظاهراً متن موافقتنامه به تصویب مجلس نرسیده و این متن به صورت رسمی برای شورای نگهبان هم ارسال نشده است. امری که در حال حاضر انجام شده، نشانگر تصویب سند مذکور فدراسیون مذکور توسط مجلس نیست، در حالی که لازم است این کار انجام گیرد. بنابراین برای رفع ایراد مذکور، لازم است متن موافقتنامه به تصویب مجلس محترم رسیده و به ضمیمه ماده واحده الحاق دولت جمهوری اسلامی به مجموعه مذکور، به صورت رسمی برای شورای نگهبان به منظور اظهار نظر ارسال شود، به نحوی که مشخص باشد که متن مذکور، بخشی از مصوبه مجلس شورای اسلامی می‌باشد، چراکه صرف ضمیمه کردن متن موافقتنامه مذکور به مصوبه مجلس نشان‌دهنده تصویب شدن آن توسط مجلس شورای اسلامی نیست.

نتیجه‌گیری

ایرادات شورای نگهبان بر مصوبه مجلس، با افزودن عبارت «با رعایت اصل هشتم قانون اساسی» به متن ماده واحده و تصویب سند مؤسس شورای صدرالذکر در مجلس و ارسال رسمی آن برای شورای نگهبان مرتفع می‌شود.